

that is a separate and real source of data, as it does not belong to any political forces or institutions. Based on the above mentioned, it is advisable to adapt the existing audit system in Ukraine in accordance with the best foreign experience.

Keywords: financial control, corruption, anti-corruption, warning, security, financial and control measures.

УДК 343.73

DOI 10.31733/2078-3566-2021-1-332-337

Ельвіра СИДОРОВА[©]
кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

У статті розкрито особливості правового регулювання податкових повноважень органів публічної влади в Україні. Відзначено, що податкова правосуб'єктність держави є прямим наслідком реалізації публічним територіальним утворенням власного податкового суверенітету. Наголошено, що одним з основних класифікаційних критеріїв поділу органів публічної влади, що мають податкові повноваження, є функціональне призначення і характер діяльності органу. За підставами функціонального призначення й характером повноважень у сфері оподаткування досліджувані органи поділяються на: 1) органи загальної компетенції (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, місцеві представницькі органи); 2) органи спеціальної компетенції з наявністю частини функцій у сфері оподаткування (Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба України); 3) органи спеціальної податкової компетенції (Державна фіскальна служба України як контролюючий орган у сфері оподаткування). Розглянуто зміст і структуру податкових повноважень. Наголошено, що головною відмінною особливістю співвідношення податкової компетенції та податкових повноважень є можливість делегування частини повноважень, тоді як компетенція делегуванню не підлягає. На підставі аналізу чинного законодавства України розглянуто податкові повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Висвітлено права і обов'язки в податковій сфері Верховної Ради України, Державної фіскальної служби України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, місцевих рад. Запропоновано шляхи вдосконалення законодавства України при правовому регулюванні податкових відносин і закріпленні податкових повноважень органів публічної влади.

Ключові слова: податковий суверенітет, податкові правовідносини, податкові повноваження, податкова компетенція, органи публічної влади.

Постановка проблеми. Складовими елементами публічної податкової правосуб'єктності держави є правоздатність, дієздатність (разом – «праводієздатність») і деліктоздатність. Для держави як суб'єкта податкових правовідносин праводієздатність виявляється в можливості самостійно й незалежно розпоряджатися всім обсягом свого податкового суверенітету й у здатності його повноцінно реалізовувати при дотриманні прав, законних інтересів і свобод платників податків, гарантій місцевого самоврядування і при невтручанні у сферу виключної податкової юрисдикції інших суб'єктів, які мають власний податковий суверенітет.

Особливого значення проблематика податкових повноважень державних органів і органів місцевого самоврядування набуває в контексті проведення децентралізації публічної влади й управління в Україні.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Науково-теоретичним підґрунтям дослідження послужили наукові розробки фахівців як з теорії

© Сидорова Е. О., 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-1761-1583>

anzelasidorova@ukr.net

держави та права, конституційного, фінансового права та адміністративного права: С. С. Алексєєва, М. Ю. Березіна, Л. К. Воронової, Н. В. Воротиної, Р. А. Гаврилук, П. М. Годме, А. Т. Джобса, О. О. Дмитрик, В. С. Журавського, І. І. Кучерова, М. П. Кучерявенка, Є. В. Лакушевої, О. В. Малька, О. А. Музики-Стефанчук, Ф. С. Нітті, О. П. Орлюк, Л. Остерло, П. С. Пацурківського, К. П. Проскура, Є. В. Порохова, О. О. Семчик, І. Т. Тарасова, Ю. О. Тихомирова, Р. Й. Халфіної, Н. І. Хімічевої, Л. Л. Тарангул, О. І. Худякова, С. Д. Ципкіна, Ю. С. Шемшученка, І. І. Янжула та ін.

Мета статті – формулювання обґрунтованих рекомендацій щодо особливостей правового регулювання податкових повноважень органів публічної влади в Україні.

Виклад основного матеріалу. Податки є об'єктивно необхідним фінансовим інструментом будь-якої сучасної держави. За рахунок податків формується переважна більшість доходів бюджетів різних рівнів, що дозволяє акумулювати централізовані фінансові ресурси для фінансування створення суспільних благ належної якості та кількості. Для держави серед найважливіших завдань є забезпечення повноти та своєчасності податкових надходжень відповідно до вимог чинного податкового законодавства й тому визначення органів публічної влади, які стають суб'єктами податкових відносин, розподіляючи серед них податкову компетенцію згідно з предметом їх відання, також належить до вкрай важливої і відповідальної діяльності. Процес утворення й наділення повноваженнями відповідних державних органів відбувається в межах конституційних та адміністративних правовідносин. Водночас останні стають лише засобом реалізації первинного податкового суверенітету держави так само, як і цивільні й господарські відносини є засобом створення об'єкта оподаткування у платників податків. Цим держава закладає підвалини системи органів державної влади й органів місцевого самоврядування, які стають суб'єктами податкових відносин – носіями податкових повноважень [6].

Податковими повноваженнями є сукупність закріплених у законодавстві податкових прав і обов'язків органів публічної влади для виконання ними функцій у сфері оподаткування. Податкові повноваження органів публічної влади є конкретизованим змістом їх податкової компетенції. Остання є різновидом компетенції у сфері публічного регулювання і становить собою обов'язковий атрибут податкової правосуб'єктності цих органів, що передбачає сукупність законодавчо встановлених повноважень владного суб'єкта [8].

Дослідження показало, що органи з податковими повноваженнями посідають особливе місце в механізмі держави, оскільки саме через них здійснюється державне управління у сфері податкових відносин. Система податкових органів є складником як системи оподаткування, так і державного апарату, а наділення останнього правом застосування державного примусу забезпечує виконання податкового обов'язку платника незалежно від волі й фактичної поведінки останнього, що на рівні повноважень державних органів виражається в можливості застосування до платників податків заходів попереджувальних, припиняючих, правопоновлювальних і заходів податкової відповідальності.

До основних класифікаційних критеріїв поділу органів публічної влади, що мають податкові повноваження, можна віднести функціональне призначення й характер діяльності органу:

– за функціональним призначенням й характером повноважень у сфері оподаткування досліджувані органи поділяються на: (1) органи загальної компетенції (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, місцеві представницькі органи); (2) органи спеціальної компетенції з наявністю частини функцій у сфері оподаткування (Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба України); (3) органи спеціальної податкової компетенції (Державна фіскальна служба України як контролюючий орган у сфері оподаткування);

– щодо характеру діяльності, структурно податкові повноваження органів публічної влади складаються з наданих їм окремих податкових прав і встановлених податкових обов'язків для виконання функцій у сфері оподаткування. Податкові права й податкові обов'язки цих органів нерідко бувають у вигляді єдиного правообов'язку, зміст якого підпорядковується цілям податковоправового регулювання й загальним функціям державного управління в оподаткуванні [9–11].

Основні податкові повноваження Верховної Ради України (ст.12 КПУ) охоплюють виключні повноваження щодо: (а) встановлення правових механізмів усіх загальнодержавних та місцевих податків і зборів; (б) введення в дію загальнодержавних податків і зборів; (в) встановлення порядку їх адміністрування; (г) контролю за дотриманням вимог податкового законодавства й визначення відповідальності за його порушення [1].

Додатковими повноваженнями Верховної Ради України в галузі оподаткування є: (а) право закріплення порядку створення й функціонування вільних та інших спеціальних зон; (б) надання законами згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та їх денонсацію у випадках, коли такі договори стосуються протидії подвійному оподаткуванню й міжнародного співробітництва у сфері боротьби з ухиленням від оподаткування; (в) здійснення в ході пленарних засідань безпосереднього парламентського контролю в оподаткуванні. При встановленні податків і зборів Верховна Рада України не тільки користується наданими їй правами, а й несе обов'язки щодо законодавчої форми встановлення, предметної належності законодавчого акта до податкового законодавства (та заборонаю податкового нормотворення у законодавчих актах, предметна сфера яких не стосується податкових відносин), а також дотримання принципів вітчизняного податкового законодавства. Податкові повноваження парламенту зі встановлення і введення в дію податків і зборів реалізуються з урахуванням п. 1 ч. 2 ст. 92 Конституції й виключно у формі закону. Зі змісту п. 7.3 ст. 7 Податкового кодексу України випливає умова обов'язкової предметної належності такого нормативно-правового акта до податкового законодавства, що підтверджується й правовою позицією Конституційного Суду України, викладеної в Рішенні № 6-рп/2007 від 9 липня 2007 р.

Податкові повноваження органів місцевого самоврядування в Україні зосереджені у відповідних місцевих радах як представницьких органах територіальних громад. Серед місцевих рад найбільший обсяг податкових повноважень мають сільські, селищні, міські ради й ради об'єднаних територіальних громад, створені згідно із законом і перспективним планом формування територій громад, які приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів. На рівні представницьких органів місцевого самоврядування закріплюються їх повноваження щодо прийняття рішень, введення в дію, зміни і скасування парафіскальних платежів, або квазіподатків (плати за доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики). Такі повноваження реалізуються відповідно до профільного законодавства й Закону України «Про місцеве самоврядування». Парафіскальні платежі не входять до податкової системи держави і за своєю природою є адміністративними платежами місцевих органів. Однак за механізмом свого впливу на платників податків вони є аналогічними до податків, посилюючи фіскальний тиск на господарську діяльність платників, що повинно враховуватися при проведенні регіональної податкової та економічної політики [7].

Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері податкових відносин полягають у тому, що він: (а) забезпечує проведення податкової політики; (б) за зверненням відповідного комітету Верховної Ради України або з власної ініціативи подає до парламенту висновки щодо повноти економічного обґрунтування й фінансового забезпечення законодавчих пропозицій і проектів законів, реалізація яких потребує матеріальних та інших витрат за рахунок державного чи місцевих бюджетів; (в) впливає на структуру розподілу податкових коштів при передачі органам місцевого самоврядування окремих повноважень від органів виконавчої влади; (г) є суб'єктом, якому Верховна Рада України може делегувати певні повноваження у сфері державного управління в оподаткуванні [2].

Податкові повноваження Міністерства фінансів України охоплюють: (а) розроблення пропозицій з удосконалення актів податкового законодавства, їх внесення в закріпленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України, у тому числі в частині пропозицій щорічного перегляду ставок податків і зборів, установлених у фіксованому значенні; (б) здійснення нормативно-правового регулювання в податковій сфері й у розрізі державної політики щодо боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства шляхом видання підзаконних нормативно-правових актів; (в) участь в адмініструванні податків і зборів шляхом узгодження рішення про надання розстрочення або відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу стосовно загальнодержавних податків і зборів на строк, що виходить за межі одного бюджетного року [3].

Державна казначейська служба України забезпечує ведення єдиного казначейського рахунку й володіє певними податковими повноваженнями, а саме: (а) бере участь у розподілі податків між бюджетами різних рівнів; (б) повертає з бюджету зайво стягнуті і сплачені податки і збори; (в) відшкодовує податок на додану вартість, здійснює відкриття, обслуговування й закриття рахунків у системі його електронного адміністрування, бере участь у формуванні Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування; (г) контролює зарахування податкових коштів по бюджетних рахунках, їх рух, а також підстави відшкодування податку на додану вартість [4].

Органи Державної фіскальної служби України здійснюють спеціальну податкову компетенцію в галузі оподаткування шляхом представництва держави в податкових правовідносинах. Саме вони є спеціальними уповноваженими органами, що прямо взаємодіють з

платниками податків і контролюють своєчасність і повноту податкових надходжень до потребуючих їх державного й місцевих бюджетів. Податкові повноваження контролюючих органів спрямовані: (1) на адміністрування податків і зборів, у тому числі в електронній формі, а також на здійснення податкового контролю; (2) на боротьбу з податковими правопорушеннями й на накладення фінансових санкцій за їх вчинення; (3) на стягнення податкового боргу; (4) на опрацювання пропозицій про внесення змін до податкового законодавства й удосконалення форм документів, що застосовуються при виконанні платниками податків свого податкового обов'язку; (5) на міжнародне співробітництво у сферах усунення подвійного оподаткування й боротьби з ухиленням від сплати податків [5].

Висновки. Для недопущення порушення принципу стабільності оподаткування при прийнятті законів з питань податків і зборів слід передбачити в Законі України «Про Регламент Верховної Ради України» положення щодо порядку введення в дію законів, якими визначаються податки, збори та їх елементи. Прямим обов'язком парламенту має стати неухильне дотримання вимоги стабільності в тому її тлумаченні, яке викладено в Податковому кодексі України.

Для узгодження Положення про Міністерство фінансів України в частині податкових повноважень з Податковим кодексом України необхідно викласти пп. 39 п. 4 Положення в такій редакції: Міністерство фінансів України «здійснює узгодження рішення про надання розстрочення або відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу стосовно загальнодержавних податків і зборів на строк, що виходить за межі одного бюджетного року, якщо сума, заявлена до розстрочення або відстрочення чи сума розстрочених або відстрочених грошових зобов'язань, чи податкового боргу, щодо яких переносяться строки сплати, становить 1 мільйон гривень і більше; приймає вмотивоване рішення про надання розстрочення або відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу стосовно загальнодержавних і місцевих податків і зборів, а також про перенесення строків сплати розстрочених або відстрочених сум, якщо сума попередньо наданого розстрочення або відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу не була погашена».

Також вважаємо доцільним внести зміни до статей 43 і 200 Податкового кодексу України, а також до п. 4 Положення про Державну казначейську службу України і доповнити їх приписами, які зобов'язують казначейські органи забезпечувати наявність підстав здійснюваних операцій з бюджетного відшкодування податку на додану вартість, з повернення помилково або надміру зарахованих сум податків і зборів шляхом зіставлення розмірів наявних і непогашених грошових зобов'язань платників податків і заявлених до повернення або відшкодування з бюджету сум, інформація про що надходить до Казначейства від контролюючих органів.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : із зм. і доп. станом на 10.09.2015. Офіційний вісник України. 2010. Т. 1. № 92. С. 9.
2. Про Кабінет Міністрів України : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 13. Ст. 222.
3. Положення про Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>;
4. Положення про Державну казначейську службу : Постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>;
5. Положення про Державну фіскальну службу України : Постанова КМУ від 21 травня 2014 р. № 236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>;
6. Проскура К. П. Особливості адміністрування податків в Україні. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/48214>;
7. Повноваження органів місцевого самоврядування. URL: <https://buhgalter.com.ua/news/diyalnist-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya/povnovazhennya-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya-shchodo-podatkov/>;
8. Сидорова Е. О. Поняття, структура та особливості податкової компетенції і податкових повноважень органів публічної влади. Правові новели. 2017. № 3. С. 117–124.
9. Сидорова Е. О. Класифікація органів публічної влади з повноваженнями у сфері оподаткування. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2017. № 28. С. 76–78.
10. Сидорова Е. О. Формування системи органів публічної влади – носіїв податкових повноважень. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 11. С. 143–148.

11. Сидорова Е. О. Структура системи органів публічної влади, наділених податковими повноваженнями. Актуальні завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів 20 – 21 жовт. 2017 р.). Львів : Західноукр. організація «Центр правничих ініціатив», 2017. С. 90–93.

Надійшла до редакції 15.03.2021

References

1. Podatkovyi kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 r. № 2755-VI : iz zm. i dop. stanom na 10.09.2015. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2010. T. 1. № 92. S. 9. [in Ukr.].
2. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy [About the Cabinet of Ministers of Ukraine] : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR). 2014. № 13. St. 222. [in Ukr.].
3. Polozhennia pro Ministerstvo finansiv Ukrainy [Regulations on the Ministry of Finance of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>; [in Ukr.].
4. Polozhennia pro Derzhavnu kaznacheisku sluzhbu [Regulations on the State Treasury Service] : Postanova KМУ vid 15 kvitnia 2015 r. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>; [in Ukr.].
5. Polozhennia pro Derzhavnu fiskalnu sluzhbu Ukrainy [Regulations on the State Fiscal Service of Ukraine] : Postanova KМУ vid 21 travnia 2014 r. № 236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>; [in Ukr.].
6. Proskura K. P. Osoblyvosti administruvannya podatkov v Ukraini [Features of tax administration in Ukraine]. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/48214>; [in Ukr.].
7. Povnovazhennia orhaniv mistsevoho samovriaduvannya [Powers of local governments]. URL: <https://buhgalter.com.ua/news/diyalnist-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya/povnovazhennya-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya-shchodo-podatkov/>; [in Ukr.].
8. Sydorova E. O. Poniattia, struktura ta osoblyvosti podatkovoi kompetentsii i podatkovykh povnovazhen orhaniv publichnoi vlady [The concept, structure and features of tax competence and tax powers of public authorities]. Pravovi novely. 2017. № 3. S. 117–124. [in Ukr.].
9. Sydorova E. O. Klyasyfikatsiia orhaniv publichnoi vlady z povnovazhenniamy u sferi opodatkuвання [Classification of public authorities with powers in the field of taxation]. Naukovyi visnyk mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii : Yurysprudentsiia. 2017. № 28. S. 76–78. [in Ukr.].
10. Sydorova E. O. Formuvannya systemy orhaniv publichnoi vlady – nosiiv podatkovykh povnovazhen [Formation of a system of public authorities - holders of tax powers]. Pidpriansmytstvo, hospodarstvo i pravo. 2017. № 11. S. 143–148. [in Ukr.].
11. Sydorova E. O. Struktura systemy orhaniv publichnoi vlady, nadilenykh podatkovymy povnovazhenniamy [The structure of the system of public authorities endowed with tax powers]. Aktualni zavdannia ta napriamy rozvytku yurydychnoi nauky u KhKhI stolitti : mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Lviv 20 – 21 zhovt. 2017 r.). Lviv : Zakhidnoukr. orhanizatsiia «Tsentr pravnychykh initsiatyv», 2017. С. 90–93. [in Ukr.].

SUMMARY

Elvira O. Sidorova. Peculiarities of legal regulation of tax authorities of public authorities in Ukraine. The article reveals the peculiarities of the legal regulation of tax powers of public authorities in Ukraine. It is noted that the tax legal personality of the state is a direct consequence of the implementation of the public territorial entity's own tax sovereignty. It is emphasized that one of the main classification criteria for the division of public authorities with tax powers is the functional purpose and nature of the body. On the grounds of functional purpose and the nature of powers in the field of taxation, the investigated bodies are divided into: 1) bodies of general competence (Verkhovna Rada of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine, local representative bodies); 2) bodies of special competence with the presence of part of the functions in the field of taxation (Ministry of Finance of Ukraine, State Treasury Service of Ukraine); 3) bodies of special tax competence (State Fiscal Service of Ukraine as a controlling body in the field of taxation). The content and structure of tax powers are considered.

It is emphasized that the main distinguishing feature of the ratio of tax competence and tax powers is the possibility of delegating part of the powers, while the competence is not subject to delegation. Based on the analysis of the current legislation of Ukraine, the tax powers of public authorities and local governments are considered. The rights and responsibilities in the tax sphere of the Verkhovna Rada of Ukraine, the State Fiscal Service of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, the Ministry of Finance of Ukraine, the State Treasury Service of Ukraine, local councils are covered.

In order to prevent violation of the principle of tax stability in the adoption of laws on taxes and fees, the Law of Ukraine "On the Rules of Procedure of the Verkhovna Rada of Ukraine" should provide for the implementation of laws defining taxes, fees and their elements. It is the direct duty of the parliament to strictly

adhere to the requirement of stability in its interpretation, which is set out in the Tax Code of Ukraine.

To bring the Regulation on the Ministry of Finance of Ukraine in terms of tax powers in accordance with the Tax Code of Ukraine, it is necessary to set out subparagraph 39 of paragraph 4 of the Regulation as follows: The Ministry of Finance of Ukraine fees for a period exceeding one budget year, if the amount declared for installment or deferral or the amount of deferred or deferred monetary obligations or tax debt in respect of which payment is deferred is 1 million hryvnias or more; makes a reasoned decision to grant installments or deferrals of monetary obligations or tax debt in respect of national and local taxes and fees, as well as to postpone the payment of deferred or deferred amounts, if the amount of previously granted installments or deferrals of monetary obligations or tax debt was not repaid».

Keywords: tax sovereignty, tax legal relations, tax powers, tax competence, public authorities.

УДК 338.1

DOI 10.31733/2078-3566-2021-1-337-342

Ольга СТАНИНА®

кандидат технічних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Доведено необхідність вивчення впливу штучного інтелекту на економічну безпеку кожного окремого підприємства та країни загалом. Визначено основні причина та переваги впровадження систем штучного інтелекту в різноманітні сфери діяльності людини. Сформульовано низку загроз, що пов'язані з впровадженням штучного інтелекту, а саме: низький рівень захисту даних; особливості технології роботи системи; збільшення кількості даних, які обробляються, сортуються та зберігаються; упереджене судження штучного інтелекту через неякісне навчання; низький рівень комунікації між людиною та системою тощо. Запропоновано можливі заходи щодо протидії негативному впливу штучного інтелекту на економічну безпеку України.

Ключові слова: безпека, економічна безпека, штучний інтелект, перспективи, ризики.

Постановка проблеми. У сучасному світі одним з ключових критеріїв успішного розвитку держави є рівень її економіки. Економіка України пройшла довгий та тернистий шлях для досягнення стабільності та рівноваги. Але останні події у світі та країні створюють нові негативні чинники, які спричиняють загрозу не тільки економічній, але й національній безпеці держави.

Сучасний світ характеризується високим ступенем мінливості та хиткістю будь-якого фундаменту. А отже, діяльність сучасних підприємств стикається з необхідністю бути відповідними постійним змінам та різноманітним (часто неочікуваним) впливам зовнішнього середовища. Такі впливи та чинники, що їх спричиняють, не завжди є сприятливими для діяльності підприємства, а це означає, що компаніям необхідно бути весь час готовими до всіляких загроз та небезпек. У таких умовах все гостріше постає питання економічної безпеки підприємства та тих рішень, що з нею пов'язані.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Станом на сьогодні, все більше вчених приділяють увагу дослідженню питань протидії економічним загрозам, зокрема: О. Барановський, І. Бінько, Т. Васильців, В. Геєць, М. Єрмошенко, Я. Жаліло, Ю. Лисенко, Т. Момот, В. Мунтіян, В. Предборський, Т. Пастернак–Таранушенко, А. Штангрет та багато інших. І наявність такої великої кількості науковців, що зайнята вивченням економічної безпеки, тільки підсилює важливість дослідження цієї проблеми.

З розвитком інформаційних технологій та створенням штучного інтелекту (ШІ) все більша кількість сфер впроваджує їх у свою діяльність. І сьогодні вже неможливо уявити

© Станіна О.Д., 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-6754-0317>

st.olga.d@gmail.com